

GUDENÅSTIEN FRA KILDE TIL RY

Foto: Naturfoto

GUDENÅSTIEN

Divine Hiking

GUDENÅSTIEN

Gudenåstien er en 175 kilometer lang rute, der følger Danmarks længste å – fra Kilden ved Jyllands højderyg over Søhøjlandet og til Randers, hvor du kan fortsætte ad Randers Fjord Stien til Kattegat.

Gudenåstien er ensartet afmærket med røde pile og prikker og indimellem Gudenålogoet.

På oplevgudena.dk finder du beskrivelser af etaper, forslag til ture samt information om, hvordan du finder alternative veje, hvis stien er oversvømmet.

GUDENÅ-TRAIL

The Gudenå Trail is a 175 kilometers long route following Denmark's longest river. From its source at the Jutland Ridge, through the Søhøjlandet (Lake Highlands), and on to Randers Fjord. The trail leads you through varied Ice Age landscapes, lets you experience unique nature shaped by the constant interaction with water, and takes you past cultural heritage from the Stone Age to present day.

The Gudenå Trail is uniformly waymarked with red arrows and dots. In some places, the trail may be flooded when water levels are high.

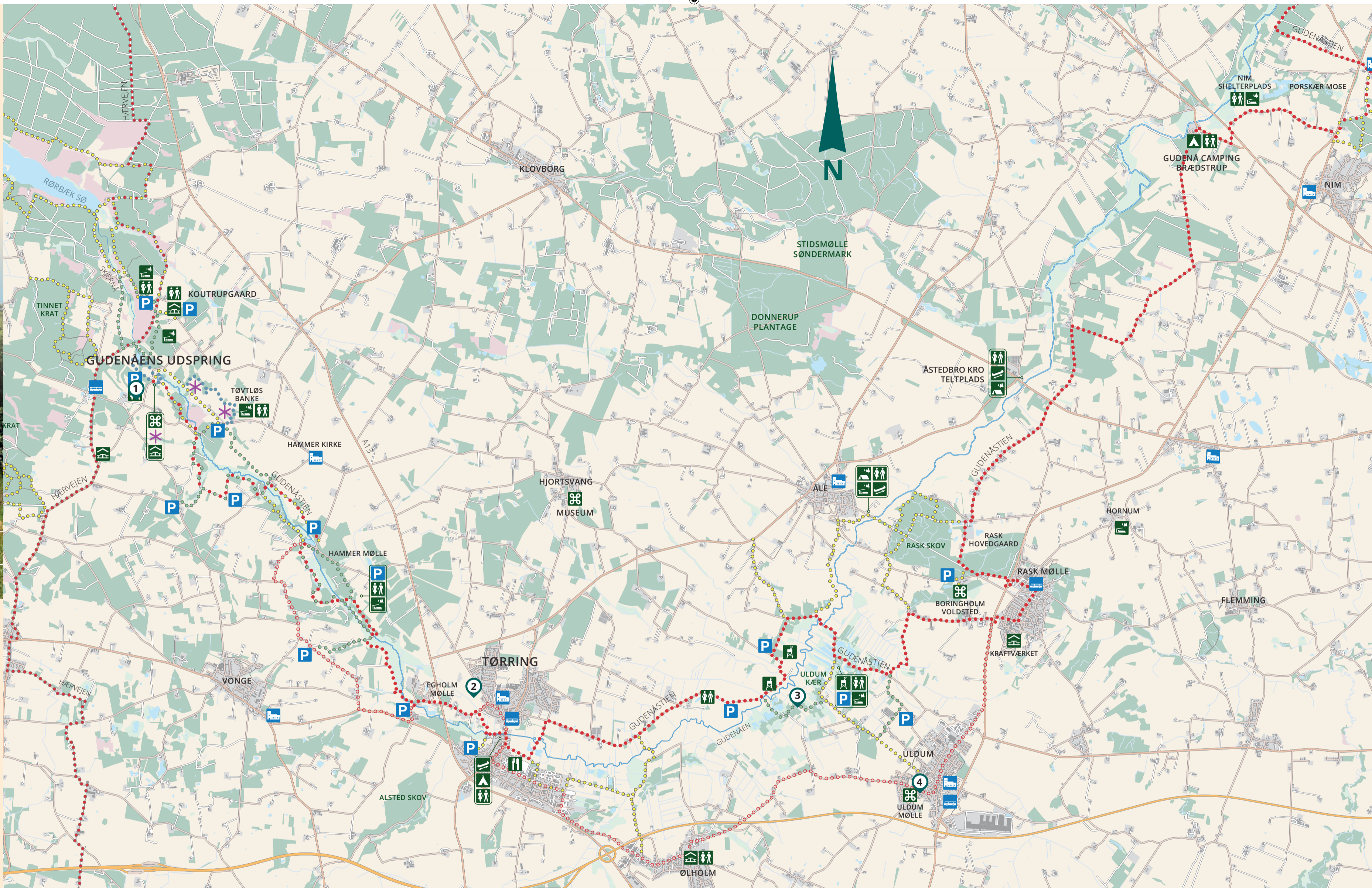
experiencegudenaariver.com

GUDENÅ-PFAD

Der Gudenå-Pfad ist ein 175 Kilometer langer Wanderweg, der Danemarks längstem Fluss folgt – von der Quelle am jütlandschen Höhenrücken über das Søhøjland (Seenhochland) bis zum Randers Fjord. Entlang wunderschöner Natur führt der Weg durch abwechslungsreiche eiszeitliche Landschaften, die vom ständigen Zusammenspiel mit dem Wasser geprägt sind. Auch viele kulturgeschichtliche Spuren zeugen von der menschlichen Nutzung des Flusses seit der Steinzeit.

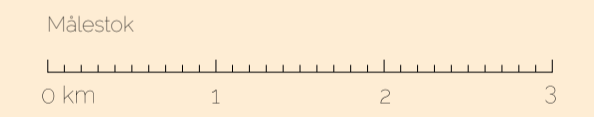
Der Gudenå-Pfad ist einheitlich mit roten Pfeilen und Punkten markiert. An einigen Stellen kann der Weg bei hohem Wasserstand überflutet sein.

gudenaafusserlebnisse.de

SIGNATURER

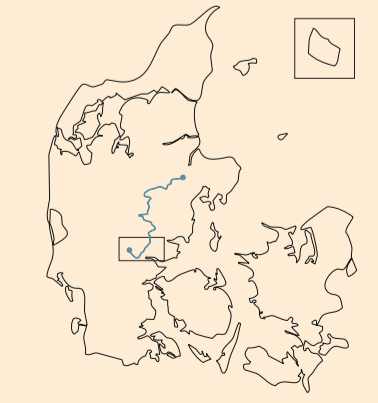
- Byområde
- Bebyggelse
- Sø
- Vandløb
- Skov
- Hede
- Eng/vådområde
- Landevej
- Småvej/skovvej/markvej
- Afmærkede hovedvandruter
- Alternativt forløb ved oversvømmelse
- Afmærkede sidevandruter
- Cykelrute

FACILITETER

- Parkering
- Bus
- Kirke
- Severdrage/attraktion
- Spisested
- Isætningssted for kanoer og kajaker
- Campingplads
- Teltplads
- Shelter
- Toilet
- Madpakkehus
- Fugletårn
- Udsigtspunkt

DANMARK

Gudenåen er Danmarks længste å og eneste flod. Fra kilden til udløbet i Randers Fjord er den cirka 160 km.

Gudenåen og dens landskab er skabt af smelttevandet efter den sidste istid for omkring 10.000 år siden.

GUDENÅENS OG SKJERNÅENS KILDER

1 Her på den jyske højderyg pibler Danmarks to største vandløb frem. Gudenåen, Danmarks længste å, løber mod øst, og bare 100 meter derfra finder man udspringet for Skjern Å, som løber mod vest. Ned midt imellem de to udspring løber Hærvejen.

I området kan man opleve Tinnets Krat. Danmarks største egekrat og en rest af den umådelige egeskov, der engang dækkede det meste af Jylland. Her er en rig og varieret natur med mange sjældne arter. Desuden kan man opleve resterne af Danmarks første badeland.

TØRRING

2 Tørring er et godt udgangspunkt for Gudenå oplevelser – både på Gudenåen i kano eller kajak og ad Gudenåstien.

Tørring er landskendt som startsted for kano sejlsads, og campingpladsen er et samlingspunkt for byens turister fra ind- og udland.

Tørring er den eneste lidt større by på den sydlige strækning af Gudenåen.

Læs mere på kystlandet.dk og oplevgudena.dk.

ULDUM KÆR

3 Uldum Kær er et af Danmarks største kærømråder. Lige efter istiden var her en stor isø, der igennem århundrederne groede til i et flere meter tykt lag tørv.

Kærømrådet er gennem århundrederne blevet brugt af mennesker, ikke mindst til tørvegravning. Især under 1. og 2. verdenskrig gravede man tørv til brændsel, hvilket kæret bærer præg af i dag med de mange vandfyldte tørvegrave.

Kæret er i dag et naturskønt område med stier og faciliteter og et rigt plante- og dyreliv.

ULDUM

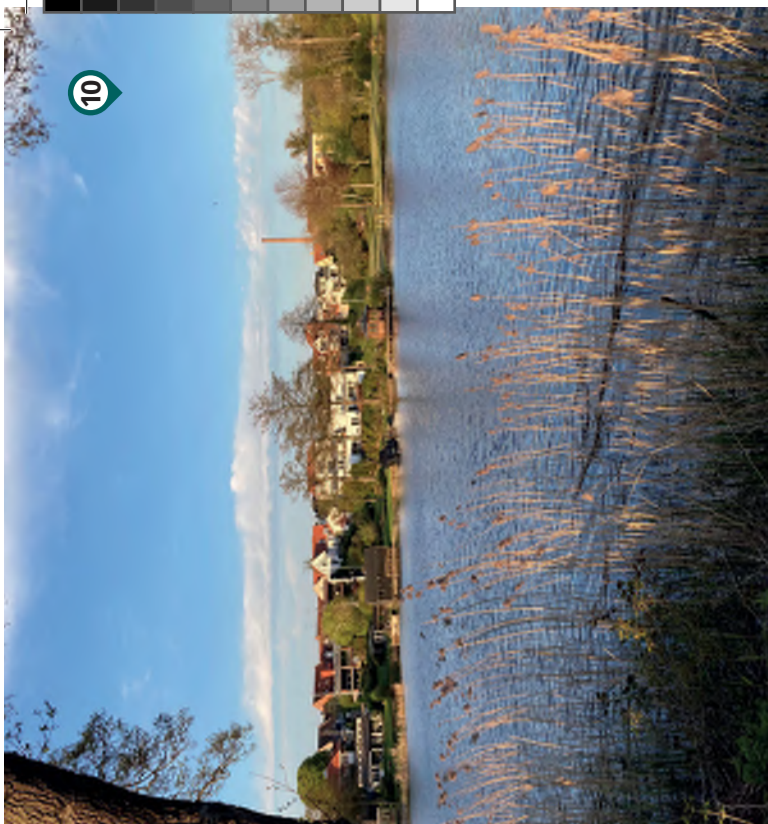
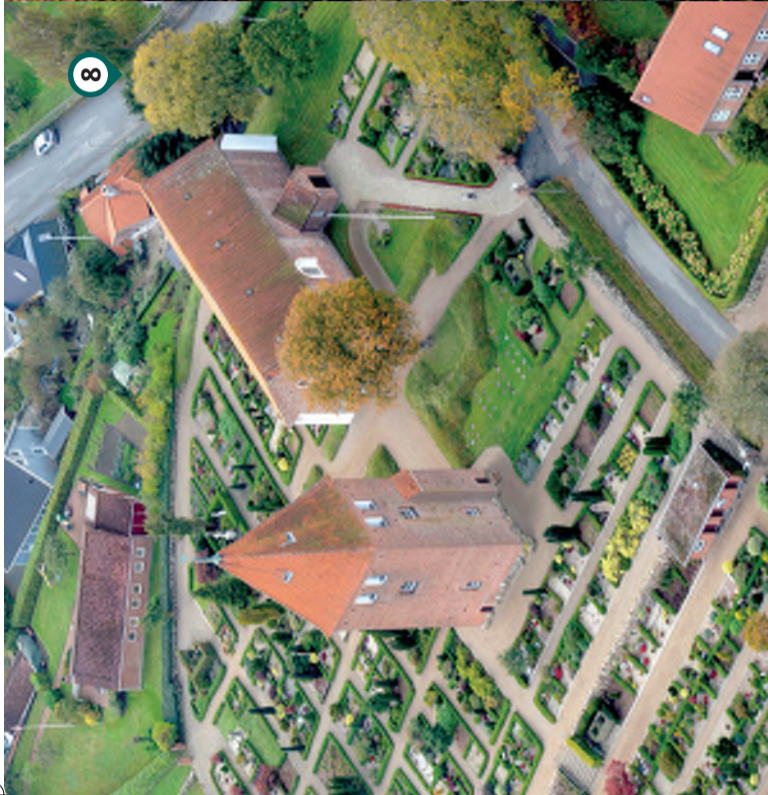
4 Lav eventuelt en afstikker til Uldum og besøg den smukke gamle mølle fra 1895. Møllen, der er en af de største i Danmark, er et kulturhistorisk museum, et ægte mølteri og en lille butik med økologisk mel m.m.

Byen rummer desuden en højskole. Uldum Højskole er fra 1849 og Danmarks længst fungerende højskole.

Kirken er fra 1883 og dermed langt yngre end de fleste landsbykirker i Danmark.

Foto: Buzo og Jøhan Jensen

GUDENÅSTIEN FRA KILDE TIL RY

På denne sydlige strækning af Gudenåstien følger du Gudenåen fra den som spækk kilde udspiringer ved Jyllands højdebyg til den som å løber ud i Mossø og videre ind i Søhølandet. Strækningen fra Kilde til Ry er ca. 75 km.

Gudenåen udspirer i Det Store Vandsekl, hvorfra vandet løber mod øst i Gudenåen og mod vest i Skjernåen – og midt imellem de to udspiringer løber den ældgamle Haavej. Langs ruten kan du opleve resterne af Danmarks første badeland, Tørring by, hvorfra tusindvis af kanoer har startet deres færd mod nord. Du kommer gennem Danmarks største kærområde Ljulum Kær og længere mod nord forbi Vestbirk Vandkraftværk og de store søer. Den Gentufndne Bro, Sukkertoppen med en ene-stående udsigt, Klostermølle, hvor åen løber ud i Mossø – Danmarks flødestørste sø.

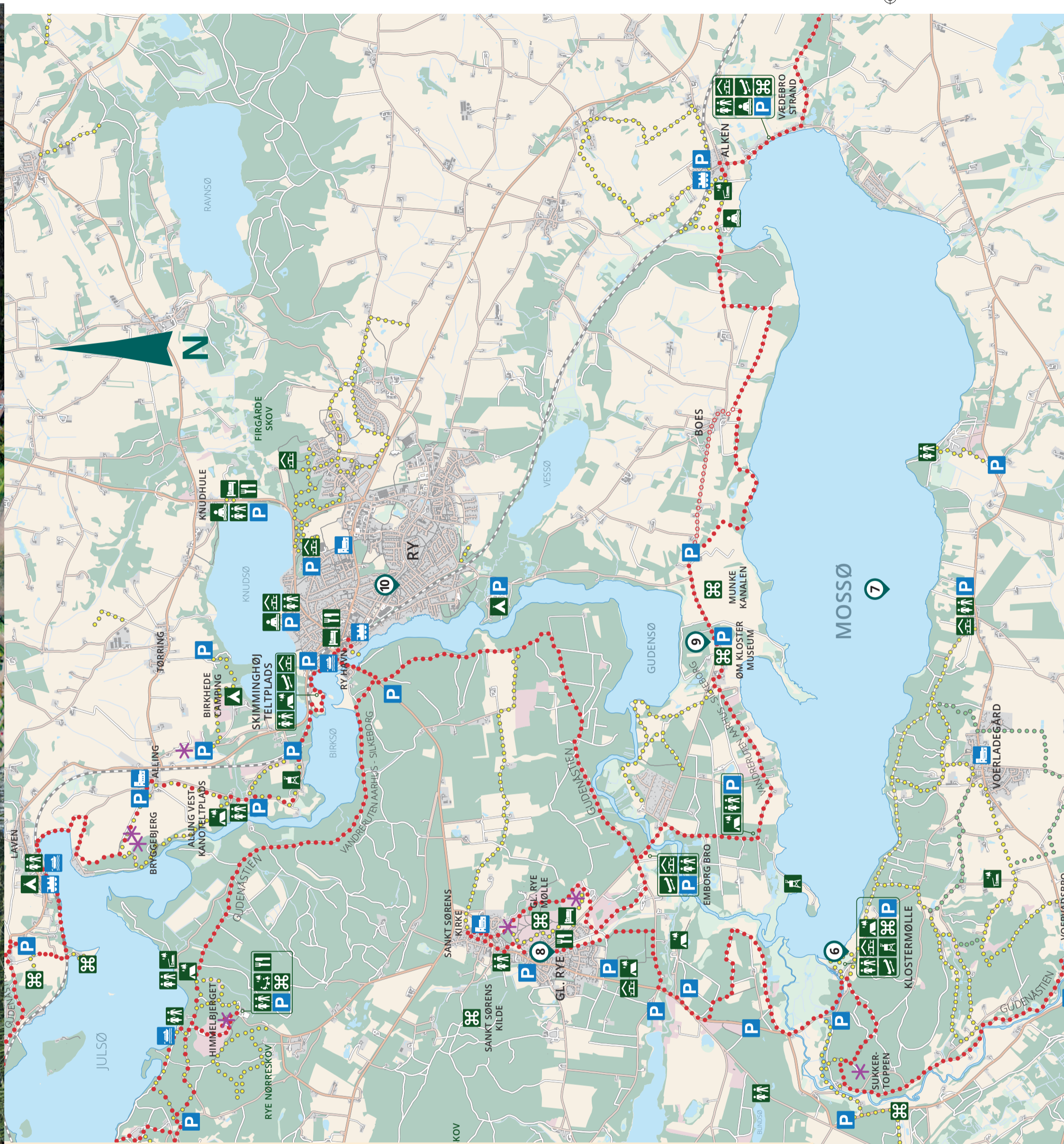
Nord for Klostermølle og Mossø tager stien en afstikker væk fra Gudenåen, til Gl. Rye, hvor du kan få tanket op og besøge et af middelalderens store pilgrimsnål. Sct. Sørenis Kirke.

Inden du går mod Ry, kan du vælge en afstikker til Øm Kloster Museum.

Strækningen er ret øde, så sørg for at få tanket op i Tørring, Raak Mølle, Gudena Camping, og i Gl. Rye.

MODSTRØMSBUSSEN

Fra slutningen af juni til midt i august kan du hver dag tage Modstrømsbussen retur til dit udgangspunkt ganske gratis. Find mere information hos på Kystlandet.dk

DEN GENFUNDNE BRO

5 Den Gentufndne Bro var dækket af en dæmning i mere end 80 år men blev gravet fri og restaureret i 2014 og er i dag et af landets mest besøgte udflyttemål.

Broen blev bygget som jernbanelo i 1899 og er et eksempel på smuk ingeniørkunst. I dag er den gamle bane cykel-, gang- og ridesti.

Cirka 1 km mod øst ligger Vestbirk Vandkraftværk bygget i 1924.

KLOSTERMØLLE

6 Hvor Gudenåen løber ud i Mossø anlægge benediktinermunkene omkring år 1100 Voer Kloster. Munkene byggede en 1,3 kilometer lang dæmning, der ledte vandet ind i en kanal med et passende fald til at drive en vandmølle - Klostermølle.

I 1872 blev Klostermølle til en træmasse- og papfabrik. Den markante go meter lange tørrerude er bevaret.

Mellem bygningerne kan man blandt andet finde en spændende flora af lægeurter, der vidner om munkenes aktiviteter.

MOSSØ

7 Gudenåstien følger Mossøes vestlige ende et kort stykke. Mossø er Danmarks tiendestørste sø. Den forbrnder Slenderborg by med Gudenåen.

Naturområdet vest for Mossø er naturgenoprettet i 2016 - 2020. Det er Gudenåens oprindelige forløb, inden munkerne ledte vandet ind til Klostermølle.

I byen er der et møllemuseum. Gl. Rye Mølle samt mulighed for indløb og restaurantbesøg.

GL. RYE

8 Gl. Rye er et godt udgangspunkt for bare ved Gudenåen og det sydlige Søhøland.

Byens kirke var en vigtig valfartskirke i middelalderen med halghilden Sct. Søren - og byen scene for danmarkshistorie da Chr. III blev valgt til konge i 1534, hvilket betød reformationens indførelse i Danmark.

ØM KLOSTER MUSEUM

9 Tag en afstikker fra Gudenaåstien og besøg Øm Kloster Museum. Øm Kloster ligger smukt ned til Mossø med rumparken, Klosterhaven og det lille museum, der formidler stedets historie.

Klosteret er spændende af flere årsager - blandt andet på grund af de mange skulpturer og indbudsstøder, kanaler, der viser hvordan munkerne forstod at forsyne klosteret med frindende vand.

RY

10 Lad Ry være udgangspunkt for dine gudenaåoplevelser. Du kan komme her til med tog, du sejle med turbot og i kano, kajak eller motorbåd.

Himmelbjergstien mod Silkeborg starter - eller slutter - i Ry, og du kan på både syd- og nord om søerne. Ry er en hyggelig by med både overnatningsmuligheder, spisesteder og indbudsstøder foruden cafeer og diverse butikker.

FÆRDEL PÅ GUDENÅSTIEN - VIS HENSYN

Gudenåstien er først og fremmest en vandrute, og på store dele af Gudenåstien er cykling og ridning ikke tilladt. Find oplysninger om, hvor du kan cykle og ride på oplevgudenåa.dk

På Gudenåstien går du mange steder på private arealer. Lodsejerne har velvilligt åbnet arealerne for færdsel, så vis hensyn.

- ### NATURBESKYTTELSESLOVENS ADFÆRDSREGLER
- Du må gå på veje og stier på privatejede arealer
 - Færdsel til fods på private arealer må ske fra kl. 6 til solnedgang
 - Hund skal føres i snor

OPHOLD

- I private skove og på private arealer må du ikke tage ophold inden for 150 m fra beboelses- og driftsbygninger.
- I offentlige skove må du ikke tage ophold inden for 50 m fra beboede bygninger.

AFFALD

- Buryt de opstillede affaldsbeholdere eller tag dit affald med - også gerne andres.

En del af Danmarks Naturstier

På oplevgudenaa.dk kan du finde opdaterede oplysninger om de mange oplevelser, du kan få ved og på Gudenåen. Find også podcasten "Åstæder - fortællinger fra Gudenåen" om den rige kulturhistorie fra åenader til i dag på oplevgudenaa.dk/podcast